

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова приймальної комісії
Університету «Україна»

Петро ТАЛАНЧУК

2025

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ІЗ ПРОФІЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

для здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

за спеціальністю С4 «Психологія»

на основі повної вищої освіти

(бакалавр, спеціаліст, магістр)

(друга вища)

Київ – 2025

Програма фахового випробування для конкурсного відбору вступників для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 053 «Психологія» на основі повної вищої освіти (бакалавр, спеціаліст, магістр)– К.: УУ, 2025. – 32 с.

Розробник програми:

зав. кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки к.психол.н., доц. Ірина КУЩЕНКО

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки Інституту соціальних технологій

Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

Протокол № 2 від «11» лютого 2025 року

Завідувач кафедри психології,

соціальної роботи та педагогіки

Ірина КУЩЕНКО

Затверджено на засіданні Вченої ради Інституту

Протокол № 3 від «03» березня 2025 року

Голова предметної

атестаційної комісії:

Ірина КУЩЕНКО

Члени предметної

комісії:

Ольга ПОДЖИНСЬКА

Галина ХОРУНЖЕНКО

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.	5
III. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ	6
IV. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	8
V. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ.....	11

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма розрахована на абітурієнтів, які будуть складати вступні іспити з навчальних дисциплін за напрямком підготовки 053 «Психологія» галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» для здобуття ступеня магістра за іншою спеціальністю на основі ступенів бакалавра, магістра, спеціаліста.

Мета фахового випробування – визначити якість та обсяг знань вступників з обраного фаху, професійні уміння та навички, встановити фахову відповідності його рівня підготовки з визначених навчальних дисциплін вимогам освітньо-професійних програм підготовки магістра за спеціальністю 053 «Психологія» (освітня програма «Психологія»).

Вступний екзамен для зарахування напряму «Психологія» включає тематику основних питань з навчальної дисципліни «Психологія».

Навчальна дисципліна є обов'язковим компонентом освітньої програми, яка формує фахові компетентності на першому курсі навчання студентів за освітнім ступенем «магістр» спеціальності 053 «Психологія». Зазначена дисципліна є базовою в підготовці студентів та спирається на знання, отримані при вивченні дисципліни загального циклу – природничо-наукового, гуманітарного та соціально-економічного напрямків.

Вступник ступеня «магістр» за напрямком підготовки 053 «Психологія» повинен **знати:**

- ✚ Поняття про психіку та класифікацію психічних явищ
- ✚ Історію становлення та основні напрями і галузі сучасної психології.
- ✚ Методи психологічного дослідження.
- ✚ Загальну характеристику сенсорно-перцептивної, афективної, когнітивної сфер.
- ✚ Структуру особистості та її індивідуально-психологічні особливості.
- ✚ Загальне уявлення про здібності.
- ✚ Поняття спрямованості особистості.
- ✚ Структуру, функції та зміст основних видів діяльності.
- ✚ Сутність спілкування як засобу міжособистісної взаємодії.
- ✚ Значення та взаємовідношення процесів розвитку та саморозвитку.

вміти:

- ✚ Володіти основними категоріями психолого-педагогічних знань та застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань.

- ✚ Ставити мету, планувати задачі та визначити методи дослідження психологічних категорій (пізнавальні процеси, емоційна сфера, прояви індивідуальності).
- ✚ Інтерпретувати дані досліджень та визначити напрям корекційної роботи з урахуванням індивідуально-психологічних властивостей особистості.

2. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація вступного випробовування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна».

Вступний екзамен на пряму «Психологія» здійснюється у письмовій формі по екзаменаційному білету, що включає **10 тестових завдань та два теоретичних питання** з навчальної дисципліни психологія.

При проведенні вступного екзамену встановлюються критерії оцінки знань абітурієнтів у відповідності до кредитно-модульної системи оцінювання.

Оцінка **«відмінно» (190-200 балів)** – глибокі вичерпні знання всього програмного матеріалу, розуміння сутності і взаємозв'язку розглянутих процесів і явищ. Правильні відповіді на всі чи практично всі тестові завдання екзаменаційного квитка. Логічна, послідовна, змістовна та правильна відповідь на теоретичне питання.

Оцінка **«добре» (175-189 балів)** – тверді і досить повні знання всього програмного матеріалу, розуміння сутності і взаємозв'язку розглянутих процесів і явищ. Правильні відповіді на більшість тестових завдань екзаменаційного квитка. Логічна та правильна, але нерозгорнута відповідь на теоретичне питання.

Оцінка **«задовільно» (160-174 балів)** – знання та розуміння основних питань програми. Правильні відповіді на тестові завдання екзаменаційного квитка. Нерозгорнута, але без грубих помилок, відповідь на теоретичне запитання.

Оцінка **«незадовільно» (100-159 балів)** – неправильні відповіді на тестові завдання, нерозуміння сутності теоретичного питання, демонстрація незнання матеріалів рекомендованої літератури.

Нараховування балів відбувається наступним чином: 8 бали за кожну правильну відповідь на тестові завдання, за теоретичне запитання можна отримати максимально 60 балів $((8*10)+(2*60)=80+120=200)$.

Вступник, який отримав на вступному випробуванні оцінку менше 30 балів, не допускається до участі у конкурсному відборі. Успішне складання вступного випробування є основою для допуску до подальших іспитів та участі в конкурсі на зарахування для навчання за освітньо-професійною програмою підготовки «Магістр» із спеціальності 053 «Психологія».

Програму фахового вступного випробування складають матеріали із дисципліни «Психологія».

Час проведення вступного випробування становить одну академічну годину (40 хвилин).

III. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма навчальної дисципліни

«ПСИХОЛОГІЯ»

Тема 1. Загальна психологія, як навчальна дисципліна.

Історія розвитку психологічних знань. Суть психології. Напрями психологічних знань. Предмет психології. Психіка: її суть, властивості, функціональне призначення. Взаємозв'язок психіки та ВНД. Категорія відображення. Структура психічних явищ: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості; зв'язок структурних компонентів психіки; порівняння структурних компонентів психіки.

Тема 2. Історія розвитку психології.

Становлення психології як самостійної науки. Наукові напрямки в зарубіжній психології: психоаналіз, біхевіоризм, гештальтпсихологія, гуманістична психологія. Розвиток вітчизняної психологічної науки на початку ХХ століття.

Тема 3. Методи психологічного дослідження.

Класифікація методів психологічного дослідження (за Б. Г. Ананьєвим та С. Л. Рубінштейном). Сутність основних методів психологічного дослідження

Тема 4. Фізіологічна основа психічної діяльності.

Рефлекторна природа психічного. Схема рефлекторної дуги (І.М.Сеченов, І.П.Павлов). Суть умовно-рефлекторної діяльності ВНД. Механізми умовно рефлекторної діяльності (збудження та гальмування, іррадіація, індукція, динамічний стереотип, 1 та 2 сигнальні системи).

Тема 5. Розвиток психіки у філогенезі та онтогенезі.

Суть проблеми розвитку психіки у філогенезі. Стадії розвитку психіки у філогенезі за О. М.Леонтьєвим та критерії їх визначення. Суть стадій розвитку психіки у філогенезі. Найсуттєвіші відмінності психіки тварини та людини. Суть біологічного та соціального як умов психічного розвитку людини. Проблема

періодизації онтогенетичного розвитку людини. Проблема співвідношення навчання та розвитку.

Тема 6. Відчуття та сприймання

Відчуття та сприймання: суть, властивості, закономірності, порівняльна характеристика. Розвиток відчуття та сприймання в онтогенезі. Формування відчуттів та сприймання.

Тема 7. Пам'ять.

Визначення, види, процеси, властивості пам'яті. Розвиток пам'яті в онтогенезі та її формування.

Тема 8. Уявлення.

Уявлення: визначення, значення для життєдіяльності та психологічна характеристика. Розвиток уявлення в онтогенезі.

Тема 9. Мислення.

Психологічна характеристика мислення: визначення, ознаки, процеси, види, властивості. Розвиток мислення в онтогенезі та його формування.

Тема 10. Мова та мовлення.

Психологічна характеристика мови: визначення, структура. Психологічна характеристика мовлення: визначення, функції, структура, види, стилі. Формування мовлення в онтогенезі.

Тема 11. Уява.

Психологічна характеристика уяви: визначення, ознаки, процеси, види, властивості. Розвиток уяви в онтогенезі та її формування.

Тема 12. Увага. Воля.

Увага: суть, види та властивості. Психологічний зміст поняття «воля». Довільна та вольова дія. Теорії волі. Формування уваги та волі у дітей.

Тема 13. Емоційна сфера психіки.

Суть емоційної сфери психіки. Види емоцій. Теорії емоцій: Еволюційна теорія емоцій Ч. Дарвіна; Психоорганічна теорія емоцій Джемса-Ланге; Кеннона-Барда; Активаційна теорія емоцій Ліндсея-Хебба; Теорія когнітивного дисонансу Л. Фестінгера; Когнітивно-фізіологічна теорія емоцій С. Шехтера;

Когнітивно-інформаційна теорія емоцій П.В.Сімонова; Розвиток емоційної сфери психіки.

Тема 14. Суть та детермінанти формування особистості. Структура особистості.

Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність», «суб'єкт». Детермінація становлення особистості: біологічне та соціальне. Детермінація становлення особистості: соціалізація та індивідуалізація сформованість особистості: ознаки, рівні, критерії сформованості особистості. Структура особистості за О. Г. Ковальовим. Структура особистості за К. К. Платоновим. Порівняльна характеристика структур особистості О. Г. Ковальова та К.К. Платонова.

Тема 15. Самосвідомість.

Свідомість як основа становлення самосвідомості. Свідоме та несвідоме. Самосвідомість: суть; структура. «Я-концепція»: суть; структура; види. Психологічний зміст самооцінки та рівня домагань. Види самооцінки.

Тема 16. Спрямованість особистості.

Сутність спрямованості особистості. Структура спрямованості особистості. Психологічна характеристика структурних компонентів спрямованості особистості: мотиви, мотиваційна сфера; потреби; неусвідомлені спонуки; усвідомлені спонуки; ціннісні орієнтації. Проблема формування спрямованості особистості.

Тема 17. Здібності.

Суть здібностей. Загальні та спеціальні здібності, їх співвідношення. Знання, вміння та здібності. Суть та співвідношення понять: задатки, нахили, здібності, обдарованість, талант, геніальність. Розвиток здібностей.

Тема 18. Темперамент. Характер. Загальна характеристика темпераменту: суть, ознаки, зумовленість особливостями нервової системи. Сутність характеру, його структура. Класифікації рис характеру. Суть акцентуацій характеру.

Тема 19. Суть діяльності.

Діяльність як людська форма активності. Структура діяльності та зміст структурних компонентів. Поняття «провідний вид діяльності». Параметри аналізу діяльності. Психологічна характеристика провідних видів діяльності.

Тема 20. Сутність спілкування. Співвідношення понять «діяльність», «спілкування», «поведінка».

Спілкування: суть, функції, засоби, структура (рівні). Співвідношення понять “діяльність”, “спілкування”, “поведінка”.

IV. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

1. Давыдов В.В. Лекции по общей психологии. М., 2005.
2. Загальна психологія: Підручник. 2-ге вид, випр. і доп.. К.: Каравела, 2012.
3. Караванова Л.Ж. Психологія. М.: Дашков и Ко., 2014.
4. Климов Е.А. Основы психологии. М., 2005.
5. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2011.
6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: наук. пос. К.: Кондор, 2009.
7. Лурия А. Лекции по общей психологии. СПб., 2006.
8. Макарова И.В. Общая психология. Краткий курс лекций. М.: Юрайт, 2014.
9. Маклаков А.Г. Общая психология. СПб.: Питер, 2014.
10. Максименко С.Д. Загальна психологія. К.: Центр навч. л-ри, 2008.
11. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., 2006.
12. Немов Р.С. Психологія. В 3-х кн. М.: Юрайт, 2013-2014.
13. Нуркова В.В. Общая психология. М.: Юрайт, 2015.
14. Общая психология /Под ред. В.В.Богословского и др. М.: Просвещение, 1981.
15. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник. К.: Кондор, 2012.
16. Психологія / За ред. Г.С.Костюка. К.: Рад. школа, 1968.
17. Психологія / За ред. Трофімова Ю.Л. К.: Либідь, 2008.
18. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. СПб.: Питер, 2016.
19. Столяренко Л.Д. Основы психологии. Ростов н/Д: Феникс, 2010.
20. Хохліна О.П. Загальна психологія: Хрестоматія. Навчальний посібник. К.: Істина, 2013.
21. Хохліна О.П. Загальна психологія: хрестоматія (у 3 ч.). К.: Нац. акад. внутр. справ, 2014.